

STRAATMUZIEK: VAN MINEUR NAAR MAJEUR

Initiatiefvoorstel D66 Groningen

D66 Groningen

1 – Inleiding:

Straatmuziek (muziek ten gehore gebracht in de openbare ruimte) kan veel positiefs te weeg brengen. Het kan de stemming van voorbijgangers positief beïnvloeden, het kan de sfeer op straat, op een plein of in een winkelcentrum verhogen en de muziek kan daarmee de aantrekkelijkheid van een stadscentrum versterken. Er zijn in Groningen heel veel professionele en amateurmusici die hieraan hun bijdrage zouden kunnen leveren.

Straatmuziek kan ook tot grote ergernis leiden. Als de muziek eentonig wordt, te luid klinkt, als de muzikant niet de nodige warmte en dynamiek weet over te brengen, misschien zelfs helemaal niet met zijn instrument weet om te gaan of onophoudelijk op steeds dezelfde plek staat te spelen dan kunnen mensen zich er verschrikkelijk over gaan opwinden in plaats van er plezier aan te beleven.

D66 Groningen wil plezierige en goede straatmuziek in de stad stimuleren, maar wil overlast beperken.¹

2 – Naar Majeur

Om straatmuziek, naar kwaliteit, variatie en diversiteit, te stimuleren stellen we audities en een jaarlijkse prijs voor.

De audities geven straatmuzikanten extra ruimte en enige voorrang binnen het bestaande vergunningstelsel. De prijs is een stimulans voor straatmuzikanten die echt iets te bieden hebben.

In de samenwerking van het Akkoord van Groningen kan de Gemeente bovendien met de RUG en de Hanzehogeschool stimuleren dat studentenensembles de sfeer in de openbare ruimte helpen veraangenamen.

3 – Niet in Mineur

We willen voorkomen dat straatmuziek de mensen in mineur brengt als gevolg van hinder en overlast. Daarom wil D66 strenge handhaving van de regels, in het bijzonder jegens degenen die zich niet – via de audities – kenbaar hebben gemaakt als muzikanten met toegevoegde waarde.

4 – Huidig beleid

In de Algemene Politie Verordening (APV) is onder 2.5 een artikel opgenomen met betrekking tot 'Straatartiesten en Straatmuzikanten'. Hierin verbindt de Gemeente het optreden in het openbaar aan een vergunningplicht.

Een vergunning kost €3,60 . Voor de periode van een jaar kost de vergunning € 25,-.

De vergunning maakt het optreden in het openbaar mogelijk tussen 9 en 21 uur (zomers: 22 uur). Op zondag vanaf 13 uur. Het optreden mag niet langer dan 15 minuten op dezelfde plaats (plus 50 meter) en op die plaats niet vaker dan eenmaal per dag.

Optreden is niet toegestaan op het Martinierkhof, (een gedeelte van) de Herestraat, binnen een afstand van drie meter van een perceel, nabij scholen en kerken (als daarbinnen op dat moment activiteiten plaats vinden en binnen vijftig meter van een ander buitenoptreden. Bovendien mag geen optreden plaats vinden nabij gebouwen waarvan de gebruiker het optreden niet op prijs stelt. Geluidsversterkende apparatuur is niet toegestaan.

Voor winkeliers betekent dit concreet dat zij geen straatmuziek hoeven te dulden voor de ingang van hun pand, binnen een straal van drie meter van de voorgevel of in alle gevallen dat zij op straatmuziek geen prijs stellen.

¹ Dit voorstel gaat expliciet over straatmuziek. Voor andere optredens in het openbaar, zoals circusacts, variété, dans of toneel kan de voorgestelde regeling min of meer dezelfde zijn.

5 – Huidige handhaving

De handhaving laat op dit moment te wensen over. Er zijn signalen van overlast waarbij stelselmatig niet wordt opgetreden. Het aantal klachten is beperkt, maar de klachten zijn wel intens. Mensen worden soms gestoord van het langdurig achter elkaar moeten horen van steeds dezelfde deuntjes. Het lijkt er op dat er op zondag geheel niet wordt gehandhaafd.

Het aantal verleende vergunningen bedraagt méér dan honderd per jaar.

6 – Toekomstige handhaving

D66 Groningen vraagt het College om strengere handhaving door:

- periodiek intensieve steekproefcontroles te houden;
- alerter te reageren op klachten.

De kosten van de vergunning kunnen omhoog en de geldigheidsduur van de vergunning kan omlaag. (beide met uitzondering van de per auditie toegelaten artiesten; zie hieronder). Om de straatartiesten uit de anonimiteit te halen is het wenselijk de vergunning alleen te verlenen indien er sprake is van een vaste woon- en verblijfplaats en indien de artiest zich tijdens de optredens met een naambordje kenbaar maakt.

7 – Audities

D66 Groningen stelt voor om een of tweemaal per jaar audities te organiseren² en muzikanten (in het bijzonder ook professionele musici en studenten van het Prins Claus Fonds) actief op te roepen tot deelname. Een deskundige jury (dan wel een jury bestaande uit deskundigen én geïnteresseerde leken) beoordeelt de muzikanten op:

- uitgebreidheid van het repertoire;
- afwisseling in het repertoire
- uitstraling
- een minimumnorm aan kwaliteit (dit hoeft zeker geen professionele kwaliteit te zijn).

Wellicht is het mogelijk voor de jury vrijwilligers te vinden bij het NNO, het Conservatorium of de Muziekschool en deze aan te vullen met geïnteresseerde burgers. Zo nodig ontvangen de professionele juryleden een honorarium.

Degenen die positief door de auditie komen krijgen (op grond van hun status 'erkend straatmuzikant') een korting op de leges voor de vergunning en hoeven de vergunning niet binnen de gebruikelijke termijn te verlengen. Het is denkbaar dat zij in overleg met winkeliers of wijkverenigingen in aanmerking komen voor voorkeurplaatsen.

² Onlangs kwam ook het CDA Amsterdam met een zelfde idee naar buiten. Uit dat initiatief kwam naar voren dat er veel méér steden met het probleem kampen, zoals wij ook merkten nadat we het thema enkele maanden geleden op de agenda zetten.

8 – Groninger straatprijs voor straatmuziek

In samenwerking met de GCC en de Groninger Kunstraad kent de Gemeente eens per twee jaar een (bescheiden) prijs toe aan de beste straatmuziek-act. Het concours kan worden gecombineerd met genoemde audities of met een van de jaarlijkse evenementen.

9 – vrijplaatsen

Te overwegen valt nog om een of meer plaatsen aan te wijzen waar – zoals in Hydepark) zonder vergunning kan worden gespeeld, mits dit plaatsen zijn waar geen min of meer permanente overlast voor omwonenden of winkeliers is te vrezen.

Initiatiefvoorstel

D66 verzoekt het College te onderzoeken of langs de boven geschetste lijnen een actief straatmuziekbeleid valt te ontwerpen dat overlast bestrijdt en plezier van muziek verhoogt.

Bijlage bij D66 initiatiefvoorstel Straatmuziek

D66 Stadspanel: reacties uit Stad

In Majeur

“In de binnenstad is de overlast door straatmuziek de afgelopen jaren sterk afgenomen. De belangrijkste ontwikkelingen zijn daarin geweest: a) het overgaan in andere handen van het draaiorgel “Pronkjewail”, b) het verdwijnen van de zuidamerikaanse indianen, en c) het teruglopen van het aantal oosteuropese accordeonisten. Naar onze mening voert de gemeente met het Meldpunt Overlast een goed beleid dat het mogelijk maakt excessen aan te pakken. De politie reageert over het algemeen attent op klachten.”

“Een positief element in de Groningse straatmuziek is het draaiorgel De Dulciaan: een prachtig orgel met een mooi geluid, uniek en gevarieerd repertoire, en sympathieke, bescheiden uitbaters. Het andere draaiorgel, “Pronkjewail” was in het verleden een ramp: lelijk van geluid, veel te hard spelend, te lang op één plaats blijvend, steeds dezelfde paar liedjes, en een zeer onbeschofte orgelman. De nieuwe uitbaters zijn een enorme verbetering, maar het orgel blijft lelijk van klank en zou gereviseerd moeten worden. Het derde orgel, “De Duif”, is charmant maar niet van belang aangezien het maar een paar keer per jaar uitrukt.”

“Ik zou het jammer vinden als er strengere regels komen voor straatmuzikanten. Allereerst is straatmuziek een manier voor daklozen/werklozen om op een positieve manier geld te verdienen en zelfs iets bij te dragen aan de maatschappij. Ik ben aardig betrokken bij de muzikscene in het Noorden des lands en ik ken meerdere mensen die op straat muziek maken. Voor veel mensen is het ook hun manier om met andere mensen in contact te komen. Velen zullen in een isolement komen als het ze nog moeilijker gemaakt wordt om op straat muziek te maken (met alle gevolgen van dien).”

“Goede gevarieerde straatmuzikanten daarentegen kunnen zeker een meerwaarde zijn en worden hopelijk niet gelijktijdig uit het straatbeeld verwijderd.”

“Juist de muzikanten die bij de winkels staan te spelen met slechts een accordeon of id. vind ik persoonlijk erg gezellig.”

“Ik hoop dat de accordeonspelers mogen blijven! Ze zijn niet tot last want ze spelen vrij zacht en zijn mijns inziens juist daardoor sympathiek. Bovendien is het voor hen waarschijnlijk een prettige manier om een centje bij te verdienen.”

“De goede straatmuzikanten (uiteraard mijn smaak) hoeven wat mij betreft niet weg. Af en toe hoor je een uitstekend jazz-bandje spelen of klassieke muziek of een mooi koor. Dat vind ik mooi. Ook Moti vind ik prima evenals af en toe opduikende zangers/gitaristen of kinderen met een viool.”

In mineur

“U signaleert terecht dat opgepast moet worden voor exploitatie van straatmuzikanten. Ook ik vermoed dat hier sprake van is (geweest), zeker bij de zuidamerikaanse indianen, en waarschijnlijk ook bij de oosteuropese accordeonisten. Dit brengt mij er toe een onderscheid te maken tussen enerzijds straatmuziek (waarbij de muziek en de entertainment centraal staat) en anderzijds veredelde vormen van bedelarij via muziek/geluidsoverlast. Ik denk dat de gemeentepolitiek dit onderscheid goed in de gaten moet houden, en bedelarij overeenkomstig moet aanpakken.”

“De belangrijkste indicatoren voor bedelarij in de vorm van straatmuziek zijn in mijn ogen: a) geringe muzikale kwaliteit (zoals ongeoefende accordeonisten of indianen die zwaar leunen op een vooraf opgenomen begeleiding), en b) oneindige herhaling van steeds hetzelfde materiaal (zoals bij Moti). Andere indicatoren zijn een overdreven geluidsniveau (versterking) en onbeschoft gedrag.”

“Zeer negatief is de zanger/gitarist Moti die met zware versterking een paar keer per week op verschillende (maar steeds dezelfde) plaatsen hetzelfde magere repertoire ten gehore brengt. De man houdt zich niet aan de (voor hem al opgerekte) regels van de vergunning (speelduur, volume) en is bijzonder onbeschoft. Dit is een schoolvoorbeeld van hoe het niet moet met de straatmuziek in Groningen.”

“He, he, eindelijk iemand die er wat van zegt!

Ik erger me al jaren aan die eindeloze accordeonmuziek bij mij in de straat, bij de ingang van de supermarkt.

En begrijp niet dat dat mag!! Zijn we nog steeds zo politiek correct dat we hier niks van durven te zeggen?!!

Die arme zigeuners moeten toch ook eten?

Ja, maar daarvoor hoeven ze niet mijn leven te verzieken. Heb al overlast genoeg.”

“Goddank woon ik net buiten gehoorsafstand, dus als ik thuis ben, hoor ik het niet. Maar je zult maar binnen die gehoorsafstand wonen. Zou ik onmiddellijk gaan verhuizen.

In de Gezinsbode wordt gesteld dat het winkelend publiek er schijnbaar ongestoord aan voorbijloopt, maar schijn bedriegt.

In mijn buurt, de Oosterpoort zijn er veel meer mensen die er zich enorm aan storen. Bij de betreffende supermarkt zeiden ze dat je daar niks tegen kunt doen.

Hun remedie was: er hun eigen muziek tegenin brengen, met als gevolg 3 soorten muziek: buiten de accordeon, voor in de winkel muziek en verderop in de winkel andere muziek.

Hoezo rustig boodschappen doen?

Ook melding maken bij het buurtoverleg heeft tot niks geleid, dus wat moet je dan verder nog?”

“Goed initiatief D66 !!

Natuurlijk zijn de oosteuropese muzakken een plaag voor het oor. Niet de heren op zich, maar hun muzikale kwaliteiten, het beperkte repertoire en de langdurige aanwezigheid op 1 plek zijn een straf voor iedere binnenstads bewoner. Van toegevoegde waarde voor een gezellige binnenstad is beslist geen sprake, integendeel.

Onlangs, op een doorsnee zondagochtend passeerde ik -voor 12 uur 's ochtends- in een rechte lijn lopend van het Groninger Museum naar de Vismarkt 6x muzikanten . Zes maal dus...op zondag voor 12 uur.

Geen winkelend publiek, geen verdienste voor de heren, alleen overlast voor alle bewoners op die route”

“Het lawaai van draaiorgels in de binnenstad vind ik een stuk opdringeriger en dus onprettiger.”

“Ik las over uw initiatief in de krant en heb daarom uw website opgezocht. Ook mij komen sommige straatmuzikanten de keel uit. Met name de Oost-Europese muzikanten die strategisch over de stad verdeeld worden om steeds dezelfde deunen te spelen. Als je zondags lekker aan het wandelen bent kom je eerst het ene kwartet tegen en als dat geluid eindelijk achter je ligt hoor je het volgende duo alweer (Vismarkt-Akerkhof) om daarna in de zomer zelfs in het Noorderplantsoen nog een solist tegen te komen. Wat een ellende.”

“De Bulgaarse jengelmuziek kan mij dus niet bekoren. Ik snap dat men een boterham wil verdienen en gun ze dat van harte (als ze de verdiensten tenminste zelf mogen houden). Kunnen er geen venstertijden of -perioden voor hen ingesteld worden? In de zomer kan het soms nog wel eens vrolijk klinken maar met Sinterklaas en Kerst wil ik ze liever niet horen.”

“In de binnenstad weinig last van, maar doe dan ook iets aan die muzikanten bij de supermarkten (bv bij de Coop aan de Meeuwerderweg en AH in Selwerd) die elke dag vanuit de Oosterpark (de meeste wonen in 1 huis tegenover een vriend van me) overal door de stad inspiratieloos op hun accordeon zitten te pielen. Ik heb die hier in de Oosterpoort nog nooit een fatsoenlijke melodie horen spelen.”

Het kan anders

“Om geluid-overlast te verminderen/tegen te gaan, en ook pooiers die verantwoordelijk is voor slavenarbeid onder de roemeense accodeonspelers te ontmoedigen, heb ik voor U een paar suggesties.

Per jaar, vijf of zes vergunningen voor ieder soort muziek instrument.

Een vergunning is zes maanden maanden geldig i.p.v. een jaar.

Een vergunning is geldig alleen tijdens lente en zomermaanden.

Iedere vergunning geldt alleen voor akoestisch muziek.

Versterkers, drums(stel) en straatorgels mag gebruikt worden alleen op speciale dagen,

o.a. bloemen jaarmarkt, konninginnedag, bevrijdingsdag, bommenberend etc.

(dit geldt alleen voor straatmuzikanten, niet voor grote buitenlucht evenementen.)

Iedere week mag twee dagen(met koopzondag drie dagen) op straat gespeeld worden.

Door de week bijvoorbeeld alleen op do. of vri. en in het weekend alleen op za. met uitzondering op de koopzondagen. Dit is voor de dames en heren van de stadwachten en depolitie is ook overzichtelijk(er)

Straatoptreden, met of zonder vergunning, buiten [vri.za.](#) en koopzondagen is in/een overtreding!

Net als in ongeveer 53 steden in nederland o.a. amsterdam, arnhem, nijmegen, den bosch, tilburg enzovoort waar straatartiesten zonder muziekinstrument zoals mimmespelers, levendstandbeelden zonder vergunning, (een paar uur op een plek van een meter lang/breedte) mag op straat optreden, dit moet in groningen ook kunnen! (ook in de herestraat en tuss. beidemarkten)”

“Ik ben een voorstander van een vorm van kwaliteitsbeoordeling van straatmuziek.

Zowel voor passanten als voor bewoners/winkeliers is het aangenaam als de straatmuziek van enig niveau is. Daarbij geldt ook de regel dat het volume niet te hoog mag worden; het zou goed zijn als er een algemeen verbod op versterkte straatmuziek kwam.

Van belang is ook de mobiliteit en variatie van de straatmusici. Moti bijvoorbeeld trekt nauwelijks meer publiek, omdat hij al 15 jaar hetzelfde materiaal brengt. Er zou ruimte moeten zijn voor wisselende groepjes, bijvoorbeeld door vergunningen met een beperkte geldigheidsduur uit te reiken.

Ik zou er ook voor zijn om het sociale aspect van de straatmuziek nader te bekijken: worden de mensen uitgebuit, zijn het amateurs of is het een verkapte business, dat soort dingen. Bij onregelmatigheden zou de vergunning moeten worden ingetrokken.”

“Laten we wel wezen, er zijn al zat regels voor straatmuzikanten in Groningen. Voordat daar nog meer regels bij komen is misschien eerst eens zaak om de regels die er al zijn beter te hanteren. Er zijn geregeld ruzies tussen straatmuzikanten. Men pikt elkaars plekjes, de 1 houdt zich aan de regels en de ander niet (en komt daar mee weg) en daarnaast klagen veel winkeliers.

Misschien is het onder andere een idee om winkeliers te informeren wat ze moeten doen als ze zich aan een straatmuzikant ergeren. Veel te vaak nog komen winkeliers met een boze houding naar buiten waardoor er een conflict ontstaat.

Zolang politie Groningen niet serieus met deze problematiek omgaat zal extra regelgeving alleen maar voor meer problemen zorgen.”

“Een mogelijke oplossing zou kunnen zijn de vergunningen voor straatmuziek in het centrum te beperken tot de donderdag (koopavondpubliek), de zaterdag (dagjesmensen en marktpubliek) en enkele hoogtijdagen (28 augustus). Vermoedelijk is het dan voor de niet in Groningen (omgeving) woonachtige muzikanten niet meer lucratief de overige dagen hier te blijven en vertrekken zij voorgoed naar elders.”

En verder nog.

“En als jullie toch bezig zijn. Er zijn ook een aantal winkels in de stad die hun muziek wel erg nadrukkelijk de openbare ruimte inblazen. Zit ik ook niet op te wachten. De feestwinkel aan het Zuiderdiep, een schoenzaak in de Herestraat (naast KPN) en een muziekwinkel in de Boteringe bv zijn daar erg goed in. Mag ook best iets aan gedaan worden.”

“En dan nog even het volgende: kunt u zich wellicht ook buigen over de geluidsoverlast in de nachtelijke uren in de Nieuwstad. De slaapkamers van de woningen op het Zuiderdiep (noordzijde) grenzen daar allemaal aan.

Niet de dames of de wandelende passanten, maar de muziek uit de autoboxen maakt daar zoveel lawaai dat het haast onmogelijk is behoorlijke nachtrust te krijgen. Omdat dit iedere avond/nacht plaats vindt kan er misschien een verbod op autoboxenmuziek komen, of mooier natuurlijk een verbod na 12 uur op gemotoriseerd verkeer.”

Met dank aan alle reageerders die we uit overwegingen van privacy hier niet met name hebben geciteerd.

Standpunt CDA Gemeenteraadsfractie Amsterdam, website juli 2011:

Straatmuziek kan heel gezellig zijn, als mooi wordt gespeeld, niet te hard en de muzikanten zich met enige bescheidenheid opstellen. Dat moeten we koesteren. Maar je hebt ook straatmuzikanten die nauwelijks een noot kunnen spelen, of veel te hard, of altijd hetzelfde liedje, op dezelfde plek - dag in dag uit. Muzikanten met bepaald niet de x-factor maken de grens, met het in de APV verboden bedelen, erg dun.

Jengelende, valse klarinetten en zeurende accordeons - het kan mensen echt tot wanhoop drijven. Zeker als ze rond populaire plekken wonen of werken. Dat gaat gewoon te ver. Op dit moment moeten muzikanten na een half uur verplaatsen, maar in de praktijk komt daar weinig van terecht, of maakt het niet uit omdat een bijna identieke groep, met identieke muziek, de plek overneemt.

Het liefst zouden we het helemaal vrij laten - maar de situatie dreigt nu helaas uit de hand te lopen. Daarom zou de gemeente een strenger beleid moeten voeren, en van straatmusici vragen dat ze eerst auditie doen om een vergunning te krijgen. Een auditie voor een jury die een dwarsdoorsnede van Amsterdammers vertegenwoordigt. In steden als Parijs en New York vinden ook audities plaats, voordat muzikanten mogen optreden in bijvoorbeeld metrostations. Daar zie je ook veel vaker conservatoriumstudenten op straat spelen. Het is zonde dat wij dat hier niet hebben.

Dat betekent niet dat iedere keer dat een jongen met een gitaar of meisje met viool speelt zonder een vergunning te hebben, dat hij meteen op de bon moet worden geslingerd. Maar het geeft de gemeente wel een instrument om de nu uit de hand gelopen situatie te corrigeren.”